

Комітет Верховної Ради України з
питань фінансів, податкової та митної
політики

Рішення Комітету
щодо експертного висновку
законопроекту № 13233-1

Згідно із статтею 93 Регламенту Верховної Ради України, відповідно до предмета відання і за дорученням Голови Верховної Ради України Комітет для підготовки експертного висновку щодо відповідності вимогам антикорупційного законодавства розглянув проект Закону України «Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких законодавчих актів України щодо імплементації актів права Європейського Союзу і відповідних критеріїв, встановлених Європейською платіжною радою, та забезпечення сталого функціонування української економіки під час війни та повоєнного відновлення» (реєстр. № 13233 -1), поданий народним депутатом України Разумковим Д.О. та іншими народними депутатами України.

Відповідно до пояснювальної записки метою законопроекту є приведення законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення у відповідність до міжнародних стандартів з питань боротьби з відмиванням коштів і фінансуванням тероризму та забезпечення виконання умов встановлених Європейською платіжною радою, необхідних для подання Україною заявки стосовно приєднання до Єдиної зони платежів у євро (SEPA); зменшення податкового тиску, забезпеченню ефективного адміністрування податкових процедур, підтримці обороноздатності країни та створенню сприятливих умов для розвитку економіки в умовах воєнного стану.

У проекті акта не виявлено корупціогенних факторів, що можуть сприяти вчиненню корупційних правопорушень.

Разом з тим, Комітет висловлює зауваження до окремих положень законопроекту, а саме щодо необхідності визначення терміну «професійне судження» та чіткого врегулювання моменту коли відповідна особа набуває статусу викривача.

По-перше, Національному банку України під час здійснення нагляду за діяльністю суб'єктів первинного фінансового моніторингу надається право

застосовувати «професійне судження», водночас проект Закону не розкриває це поняття.

Так, частину другу статті 18 Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» (далі – Закон) пропонується доповнити положенням, відповідно до якого Національний банк України під час здійснення нагляду у сфері запобігання та протидії за діяльністю відповідних суб'єктів первинного фінансового моніторингу має право застосовувати професійне судження.

Для уникнення правової невизначеності при доопрацюванні проекту Закону до другого читання доцільно надати визначення поняттю «професійне судження».

По-друге, проектом Закону не визначено з якого моменту особа набуває статусу викривача у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення.

Так, положеннями проекту Закону запроваджується інститут викривачів, визначаються їх права і гарантії захисту. Водночас не врегульованим залишається питання, з якого саме моменту відповідна особа набуває статусу викривача. Так, до викривачів пропонується віднести, зокрема, осіб, які: повідомили (повідомляють) про порушення, отримали інформацію про порушення вимог законодавства, вживали активних заходів для збору, підготовки або мали намір здійснити повідомлення про порушення вимог законодавства в сфері запобігання та протидії, навіть якщо повідомлення не було подане (новий п. 10-1 ч. 1 ст. 1 Закону). Однак відсутність чіткого врегулювання зазначеного питання унеможливить практичне застосування положень щодо гарантій захисту викривачів.

Керуючись положеннями пункту 3 частини першої статті 16 Закону України «Про комітети Верховної Ради України», статті 55 Закону України «Про запобігання корупції», частини першої статті 93 Регламенту Верховної Ради України, Комітет на своєму засіданні 14 липня 2025 року (протокол № 189) дійшов висновку та прийняв рішення, що проект Закону України «Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких законодавчих актів України щодо імплементації актів права Європейського Союзу і відповідних критеріїв, встановлених Європейською платіжною радою, та забезпечення сталого функціонування української економіки під час війни та повоєнного відновлення» (реєстр. № 13233 -1) **відповідає вимогам антикорупційного законодавства.**

Голова Комітету

Анастасія РАДІНА